

Розвиток загальноєвропейського багатомовного комунікативного суспільства як соціокультурний чинник модернізації професійної підготовки фахівців з романо-германської філології

Н. Ю. Колесниченко

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова (Україна, м. Одеса)
Corresponding author. E-mail: 0674853347n@gmail.com

Paper received 11.04.18; Accepted for publication 20.04.18.

<https://doi.org/10.31174/SEND-PP2018-170VI70-05>

Анотація. Стаття присвячена обґрунтуванню одного з провідних соціокультурних чинників модернізації професійної підготовки фахівців з романо-германської філології, яким в умовах глобалізації є становлення загальноєвропейського багатомовного комунікативного суспільства. Аналізуються особливості європейської комунікативної інтеграції та способи усвідомлення багатства мовного розмаїття ЄС. Особливої уваги приділено аналізу європейської освітньої політики у сфері вивчення іноземних мов, зокрема, європейської педагогічної конституції, яка зумовила нові вимоги до професійної підготовки фахівців з романо-германської філології як організаторів іншомовної освіти та полікультурного виховання підростаючих поколінь.

Ключові слова: підготовка фахівців з романо-германської філології, модернізація професійної підготовки, іншомовна освіта, полікультурне виховання, європейська мовна і освітня політика, європейська комунікативна інтеграція, мультлінгвізм.

Вступ. У зв'язку з глобальними змінами в політичному та економічному житті світової спільноти суттєво змінився соціокультурний контекст вивчення іноземних мов. Потреба особистості у швидкій адаптації до умов єдиного інтегрованого світу, розширення міжкультурних контактів у різних сферах людської діяльності спричинили посилення мотивації до вивчення мов міжнародного спілкування, оскільки володіння різними мовами при спілкуванні перешкоджає політичному, економічному та соціальному розвитку. За новітніми даними, мультлінгвізм є поширеним соціокультурним феноменом, бо близько 75% населення земної кулі володіє тією чи іншою мірою двома або більше мовами [10].

У зв'язку з ситуацією, що склалась, дуже гостро виявила себе проблема формування нового типу особистості – багатомовної і полікультурної, яка вимагає вироблення принципово нового підходу до розуміння її ролі в умовах інформаційного суспільства. Це зумовлює необхідність модернізації систем вищої лінгвістичної та іншомовної педагогічної освіти, зокрема оновлення змісту, форм і технологій професійної підготовки фахівців з романо-германської філології як провідних суб'єктів і менеджерів сфер міжкультурної комунікації, іншомовної освіти і полікультурного виховання підростаючих поколінь.

Аналіз основних досліджень і публікацій, ступінь наукового опрацювання проблеми. Вивчення науково-педагогічних джерел засвідчує, що в контексті нових викликів часу та європейської освітньої інтеграції дослідження проблеми підготовки фахівців з романо-германської філології залишається методологічно не до кінця осмисленим й теоретично не обґрунтованим належним чином, оскільки розпочалося тільки на початку нового тисячоліття. Серед питань, які привернули увагу українських науковців, варто відзначити наступні: зарубіжний досвід підготовки бакалаврів у європейських та північноамериканських країнах; тенденції розвитку й практика впровадження в країнах Східної Європи та Україні неперервної, ступеневої та

іншомовної освіти; особливості реформування університетської освіти лінгвістів та учителів іноземних мов у США та країнах ЄС.

Попри численну кількість наукових розвідок, які засвідчують про наявність певної теоретично бази дослідження, проблема модернізації професійної підготовки фахівців з романо-германської філології до сьогодні не ставала предметом спеціального й фундаментального науково-педагогічного дослідження, як українських, так і зарубіжних учених-педагогів. Через це в системі їх університетської освіти нами зафіксовано низку суперечностей між: соціально зумовленими зростаючими вимогами сучасного суспільства до фахівців з іноземних мов і недостатнім рівнем усвідомлення цих вимог випускниками факультетів романо-германської філології; визначальною роллю бакалаврату в сучасній ринковій економіці та його низьким соціальним статусом в українському суспільстві; станом організації професійної підготовки бакалаврів й магістрів з романо-германської філології, зумовленою особливостями традиційного навчального процесу у вищій школі, та їх очікуваннями щодо розширення можливостей практичної реалізації своїх академічних свобод й мобільності згідно нових європейських вимог [3, с. 7].

Мета. З огляду на нові виклики часу, мета поданої статті полягає у висвітленні параметрів загальноєвропейського багатомовного комунікативного суспільства як провідного чинника модернізації вітчизняної системи вищої лінгвістичної та іншомовної педагогічної освіти фахівців з романо-германської філології.

Методи. Для досягнення мети застосовано комплекс методів дослідження: *теоретичні*: аналіз, синтез, систематизація, узагальнення даних філософських і психолого-педагогічних досліджень; аналіз нормативних державних та європейських документів щодо перспектив і чинників розвитку іншомовної освіти, чинних стандартів вищої філологічної та іншомовної педагогічної освіти; аналіз та співставлення освітніх стандартів і програм для виокремлення закономірностей, принципів та педагогічних умов формування конку-

рентоспроможності майбутніх фахівців з романо-германської філології; педагогічне прогнозування й моделювання; *емпіричні*: опитування (анкетування, бесіда) для дослідження міри усвідомлення провідними суб'єктами університетської освіти цілей, змісту й якості прикінцевих результатів професійної підготовки майбутніх фахівців з романо-германської філології, організованої на засадах європейської мовної та освітньої політики.

Виклад основного матеріалу. Соціально-політичні та економічні реалії суспільного розвитку впливають не тільки на статус мов, але й на виконувани ними в суспільстві функції. У даний час до таких функцій можна уналежнити наступні: встановлення взаєморозуміння між носіями різних мов і культур; забезпечення соціальної мобільності людини; можливість залучення до світової культури; забезпечення доступу до інформації, у тому числі й за допомогою нових інформаційних технологій. Як показує більш глибокий аналіз документів, які супроводять Болонський процес, із підписанням у 1992 р. Маастрихтського договору про створення Європейського Союзу почався якісно новий етап не тільки політичної та економічної інтеграції європейських співтовариств, а й цілеспрямованих заходів стосовно зміни європейської освітньої та мовної політики. Останній, особливо в плані вивчення іноземних мов, сприяє окремий напрямок діяльності Єврокомісії – Language Learning Policies як «політика у сфері навчання іноземним мовам», яка ініціювала в 1989 році Першу всеосяжну програму (Lingua). Саме з цього часу «вивчення іноземних мов знаходиться в серці європейських освітніх програм» [8].

Метою нової мовної політики Європи було передбачено здійснення законодавчої підтримки багатомовності та мовного розмаїття. При цьому подолання мовних і культурних бар'єрів пропонували здійснити не за рахунок прийняття панівної мови як єдиної офіційної та робочої мови Європейського Союзу, а шляхом відмови від традиційної політики одномовності європейських держав-націй. Використовуючи можливості інформаційного товариства знань, для збереження мовного та культурного розмаїття планували домогтися подолання одномовного менталітету на рівні пересічного громадянина Європейського Союзу. Зокрема, у доповідях Європейської Комісії з питань освіти за 1995 і 1996 рр., відомих як Біла і Зелена Книга, підкреслювали важливість оволодіння європейськими громадянами мовними навичками й уміннями для подолання мовних і культурних бар'єрів, а також необхідність більш плідної участі у створенні Європейського товариства знань. Як засвідчили заходи 1996 р., активна участь у житті інформаційного товариства неможлива без подолання мономовності шляхом вивчення двох і більше мов упродовж життя. Європейська комунікативна інтеграція – частина більш глобального процесу європейської інтеграції, мета якої полягає в забезпеченні єдності в умовах культурного та мовного розмаїття. Отже, для подальшого розвитку загальноєвропейського громадського простору, заснованого на цінностях європейської демократії, відповідно до яких існування влади ґрунтується на вільному обміні думками громадян Європейського Союзу, кожній людині потрібна мова і знання про мову в її культурному та

історичному контексті.

Прийняття Європейським Союзом політики багатомовності та полікультурності в ході інтеграційних процесів зробило можливим здійснення революційних перетворень у національних системах освіти країн-членів на основі Болонського процесу [7]. У зв'язку з цим проблема вивчення й викладання іноземних мов значно актуалізувалася. Вона, виходячи за межі прагматичних цілей та педагогічного виміру, із початку нового тисячоліття стала найважливішою політичною проблемою, яка вимагала розробки та впровадження більш зваженої політики мовної освіти, чому були спеціально присвячені Лісабонська і Барселонська стратегії. Скажімо, Лісабонська Європейська рада (23-24 березня 2000 р.) поставила перед Європейським Союзом нову стратегічну мету: стати найбільш конкурентоспроможною та динамічною економікою, побудованою на знаннях, здатною на стійке економічне зростання при збільшенні і якісному поліпшенні робочих місць та більш високій соціальній згуртованості. Прийняття відповідної – Лісабонської стратегії розвитку освітніх систем європейських країн ознаменувало початок нового етапу у впровадженні в життя концепції багатомовності, а також мовного та культурного розмаїття. При цьому було підкреслено, що, з одного боку, «мови містяться в серці європейського проекту: вони відображають різні культури і водночас є ключем до розуміння цих культур» [6, с. 278], а з іншого, – «громадяни, які володіють іноземними мовами, можуть скористатися всіма перевагами від вільного пересування по Європейському Союзу, і їм легше звикнути до життя в іншій країні. Мовна компетентність – одна з найголовніших умов успішного працевлаштування та кар'єри» [6, с. 279].

Слід зазначити, що Лісабонська стратегія перетворення ЄС у найбільш конкурентоспроможну і ефективну економіку світу на основі побудови товариства знань та зрахування володіння іноземними мовами до загальної європейської схеми для визначення основних навичок і вмінь була далі підтверджена Барселонським самітом (15-16 березня 2002 р.), що став знаковою подією в межах розвитку європейської мовної політики. Барселонська рада поставила перед ЄС мету перетворити до 2010 р. європейську систему освіти у всевітній стандарт якості (world quality reference), програма реалізації якої виокремила як основні три принципи розвитку освітніх систем Європи: поліпшення якості освіти; полегшення загального доступу до освіти; відкриття освітніх систем для більш широкого міжнародного співробітництва [7].

Зауважимо, що досить успішне втілення в життя плану дій для сприяння вивченню іноземних мов у контексті визнання мовного розмаїття згідно з Барселонською програмою зміцнило позиції багатомовності в освітній та мовній політиці ЄС. Крім того, це сприяло здійсненню Лісабонської стратегії 2000 р., яка охоплювала досягнення стабільної тримовності європейських громадян як частини Концепції вивчення іноземної мови упродовж життя. У цілому, політика Ради Європи з мовної освіти прагне просувати плюрилінгвізм, взаєморозуміння, демократичне громадянство й соціальну єдність. У той час, як досить поширене використання англійської мови вказує на зростаючу лінгвістичну

єдність, багатомовну освіту вважають необхідною для збереження культурного розмаїття. Зокрема, в основі політики стосовно гармонізації комунікації, спрямованої на взаємне розуміння серед націй Європи, перебуває вимога вивчення громадянами, як мінімум, двох іноземних мов поряд з їх рідними мовами. Зумовлено це тим, що в більш ніж 40 країнах (із різною кількістю носіїв мови, культурним походженням, географічним розподілом тощо) реально використовується більше 80 мов. План дій «Сприяння вивченню іноземних мов та лінгвістичній різноманітності 2004-2006 рр.» був відповіддю Єврокомісії на заклик Європейської ради та Європейського парламенту. Він концентрувався на трьох стратегічних сферах: вивчення іноземних мов протягом життя; поліпшення викладання іноземних мов; створення сприятливого середовища для вивчення мов. План дій включав 47 конкретних пропозицій для дій ЄК протягом 2004-2006 років. Відповідно до нього проводилися:

- загальноєвропейські наукові дослідження, конференції, семінари та інформаційні кампанії, присвячені мовним проблемам;
- спонсорувалося відвідування студентами курсів мовної підготовки;
- надавалися гранти вчителям і викладачам іноземних мов;
- було реконструйовано мовний портал «Європа»;
- для сприяння вивченню іноземних мов було значно розширено програми Socrates та Leonardo, у які було інвестовано близько 150 млн. євро, що на 66% більше порівняно з 2000-2002 роками [5, с. 74].

План дій став імпульсом до конкретних кроків у напрямку реформ освітніх систем країн-членів ЄС із метою запровадження принципу організації навчального процесу «рідна мова плюс дві іноземні мови». Завдяки цьому плану мовна політика стала однією з пріоритетних напрямків у нових програмах ЄС на наступні роки [2, с. 145]. Звичайно, не в усіх країнах ці заходи відбуваються з однаковою інтенсивністю. Наприклад, вивчення іноземних мов стало інтегральною частиною реформи національної освітньої системи, прийнятої парламентом Болгарії в 2006 році. Зміни в освітній системі відповідно до євроінтеграційної політики плануються у Фінляндії. Уряд Угорщини запровадив всеосяжну стратегію викладання та вивчення іноземних мов під назвою «Світові мови». Цією програмою передбачено підвищення у багато разів фінансування вивчення іноземних мов у школі, запровадження року інтенсивного вивчення іноземної мови у сфері обов'язкової освіти, новий іспит після закінчення школи, збільшення як мінімум на 40% навчального часу, присвяченого вивченню іноземних мов тощо. Із 2003 року реалізується національна мовна стратегія у Великобританії. Вона передбачає вивчення іноземних мов усіма віковими категоріями громадян, освіту для дорослих та вивчення мов в університетах. У школах запроваджують «Європейські секції», у яких учні зможуть вивчати більше іноземних мов. Деякі з цих ініціатив мають форму пілотних проєктів, які з часом буде запроваджено в освітні системи. У Німеччині, Нідерландах, Франції, Фінляндії та Австрії запроваджується сертифікат «Сертилінгва», у якому визна-

ється мовна компетентність учня. Він доповнюватиме шкільний атестат [5, с. 78].

Визнання важливості доведення до суспільної свідомості європейців тієї ролі, яку відіграє міжкультурний діалог у побудові багатомовного та полікультурного суспільства, призвело Європейський парламент і раду до прийняття рішення про проведення в 2008 р. Європейського року міжкультурного діалогу. Однією з основних цілей Європейського року міжкультурного діалогу стало сприяння міжкультурному діалогу як процесу, у якому всі мешканці Євросоюзу могли б поліпшити свої здібності й мати справу з більш відкритим, а також більш складним культурним середовищем, у котрому одночасно співіснують різні культурні ідентичності та вірування. Європейський рік міжкультурного діалогу також підкреслив особливу роль освіти та засобів масової інформації як важливих чинників навчання різноманітності, сприяння розумінню інших культур і розвитку навичок, умінь та кращої суспільної практики міжкультурного спілкування. Європейський рік міжкультурного діалогу (2008 р.) продемонстрував важливість збереження культурної спадщини Європи і необхідність підтримки національних культур, особливо культур та мов малих народів. Разом із тим, було усвідомлено, що культурне розмаїття, однак, повинно бути засноване на визнанні загальноєвропейських цінностей і не призводити до самоізоляції та культурної балканізації.

Мовна політика Європейського Союзу, орієнтована на багатомовність, свідчить про надзвичайну важливість вивчення мов в інтеграційних процесах. Перераховані в рекомендаціях основні заходи та принципи спрямовані на розвиток плурілінгвізму в європейських країнах із метою:

- сприяти всім європейцям у досягненні різних рівнів спілкування на декількох мовах і робити аванси вивченню мов протягом усього життя;
- збільшити кількість досліджуваних мов, спираючись на пропозицію встановити відповідні цілі для кожної мови;
- підтримувати навчальні програми, що використовують гнучкий підхід на всіх рівнях, включаючи основні курси для отримання часткової кваліфікації, ураховуючи їх місце в національній кваліфікаційній системі;
- посилити використання іноземних мов у викладанні нелінгвістичних дисциплін (наприклад, історії, географії, математики), створювати сприятливі умови для такого навчання;
- забезпечити застосування комунікаційних та інформаційних технологій для поширення навчальних матеріалів для всіх національних і регіональних європейських мов;
- стимулювати розвиток зв'язків та обмінів з установами та окремими людьми в інших країнах на всіх рівнях освіти для набуття мовних і культурних звичок на основі автентичного матеріалу [9, с. 74].

Відповідно до сучасних уявлень [1; 5], функціонування мов в ЄС відбувається на чотирьох рівнях. На першому – публічному інституційному – рівні багатомовність є обов'язковою, оскільки титульні мови держав, що входять в ЄС, є основною ознакою їх

національної ідентичності та самостійності. Усі 23 офіційні мови ЄС рівноправні під час засідань Європейського парламенту, крім того, ними громадяни країн-членів ЄС мають право звертатися в різні європейські інстанції і отримувати відповіді на свої запити. Право членів ЄС виступати на засіданнях Європарламенту рідною мовою є принципово важливим не тільки з ідеологічної, але і з практичної точки зору, оскільки доповідач чіткіше і яскравіше виражає свої думки, а також витрачає значно менше часу на виступ рідною мовою, ніж нерідною. Невизнання мов може торкнутися почуття національної гідності людей. Обмеження у використанні мов на офіційних засіданнях і в документах ЄС, у діловодстві тощо може послабити позиції країни і в інших проявах. Нарешті, мови, як і прапори країн ЄС під час публічних заходів, виконують знакову функцію. Другий – закритий інституційний – рівень стосується спілкування чиновників і членів різних комітетів на закритих зустрічах, робочих нарадах і т. д. У цьому випадку з розширенням ЄС і збільшенням кількості офіційних мов, з одного боку, потрібно виявляти повагу до національної мови, а з другого, – спілкування відбувається найчастіше англійською, французькою або німецькою мовою. Діяльність допоміжних служб (секретаріатів, груп референтів тощо) здійснюється тільки англійською мовою, що пов'язано з організаційними й фінансовими проблемами. На третьому рівні – спілкування між громадянами всередині рідної країни – проблема не така проста, як здається на перший погляд. Іноземна мова, найчастіше англійська, займає помітне місце при комунікації, зокрема у бізнесі, у сфері високих технологій, у науково-дослідній діяльності й відповідно в наукових публікаціях, в освіті, у спорті, на відпочинку тощо. Рідна мова стає все менш затребуваною. Наприклад, у Данії, Швеції, Нідерландах, Люксембурзі та інших країнах Європи 80% населення володіє іноземною мовою – англійською. Нарешті, на четвертому рівні, що охоплює спілкування між громадянами ЄС, які проживають у різних країнах, друга, третя та інші мови необхідні для того, щоб забезпечити просування соціальними сходами, при цьому вибирається та мова, яку, як очікується, будуть вчити всі і яка буде скрізь поширена. Завдяки цьому продовжується поширення англійської мови, і цей процес важко зупинити, оскільки він є результатом не політичних рішень, а добровільного вибору мільйонів громадян із прагматичних міркувань [7, с. 75].

Отже, економічна та політична інтеграція Європейського Союзу та Лісабонська стратегія на основі рішень Європейської ради від 2000 р., що поставили за мету «стати найбільш конкурентоспроможною та динамічною економікою, побудованою на знаннях» [9, с. 69], відкрили новий етап у впровадженні концепції багатомовності й мовного та культурного розмаїття в житті. Європейський рік мов 2001 р., а також інші єв-

ропейські роки, зіграли вирішальну роль у зміні суспільної свідомості на користь багатомовності та мовного розмаїття, а також у забезпеченні широкої підтримки для прийняття законодавчих заходів у галузі мовної освіти з метою виховання нового багатомовного покоління європейських громадян, які володіють крім рідної мови, не менш, ніж двома іноземними мовами. Зокрема, ціннісним орієнтиром європейської університетської освіти фахівців з романо-германської філології став феномен «Професіоналізм учителя-європейця» (Ф. Ваніскотт), який передбачає, що головними стратегіями його успішної діяльності є: автентичність, виключність, візуалізація знань, демократичність, діалогічність, дослідництво, інтегративність, конструктивізм, лідерство, особистісна зорієнтованість, послідовність, рефлексивність, здатність до розвитку соціальна спрямованість, спираючись на відповідний досвід, співробітництво, цілеспрямованість [4]. Це вказує на зсув основного акценту в ролі європейського вчителя як провідного суб'єкта іншомовної освіти з позиції виконавця її функцій (урокодавець) на «рефлексуючого практика» (творця полікультурної мовної особистості учня), що припускає актуалізацію полікультурних і творчих аспектів його педагогічної діяльності в сфері іншомовної освіти та полікультурного виховання молоді.

Висновки. Таким чином, з огляду на означене вище, очевидно, модернізація вітчизняної системи професійної підготовки фахівців з романо-германської філології в умовах розвитку багатомовного комунікативного європейського суспільства передусім передбачає оновлення й приведення цілей і завдань, змісту і методів, форм і технологій їх навчання у відповідність із сучасними суспільними і науковими вимогами, властивими етапу європейської освітньої інтеграції. Цьому, на нашу думку, сприятиме розробка нових концептуальних моделей випускників спеціальностей 035.02 «Філологія. Германські мови» та 035.05 «Філологія. Романські мови», а також впровадження інноваційних технологій та засобів студентоцентрованого навчання. Через це університетським вченим доцільно більш активно розробляти й впроваджувати в освітній процес новітні моделі підготовки європейських вчителів іноземних мов і культур, яким притаманні полікультурність, толерантність, миролюбність, інноваційність, креативна спрямованість.

Загалом, становлення й інтенсивний розвиток загальноєвропейського багатомовного комунікативного суспільства зумовлюють необхідність системної модернізації професійної підготовки фахівців з романо-германської філології у напрямку набуття ними не тільки провідних ознак європейських учителів іноземних мов, але й медіаторів культур в сфері міжкультурної комунікації, іншомовної освіти та полікультурного виховання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / пер. з англ., під ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
2. Загорюлько Л. П. Языковое образование в современных условиях : социально-филологический анализ : дис. ... канд. философ. наук : 09.00.11 / Любовь Петровна Загорюлько. – Новосибирск, 2011. – 141 с.
3. Колесниченко Н. Ю. Професійна підготовка бакалаврів романо-германської філології в системі університетської освіти: теоретичні і методичні засади: монографія / Н. Ю. Колесниченко. – Одеса: Видавництво Бартенєва, 2014. – 380 с.
4. Педагогічна Конституція Європи – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL:

<http://svitovid6.webnode.com.ua/news/pedagogichna-konstitutsiya-jevropi/>

5. Смокотин В. М. Основные инструменты политики многоязычия и поликультурности в Европе: общие европейские языковые компетенции и языковой портфель / В.М. Смокотин // Вестник Томского государственного университета. – Томск: ТГУ, 2010. – № 37. – С. 72– 77.
6. Breidbach S. European Communicative Integration: The Function of Foreign Language Teaching for the Development of a European Public Sphere (2013) [Language, Culture and Curriculum]. Vol. 15, N 3. P. 275– 279.
7. The Bologna Declaration on the European space for Higher education an explanation (1999). Bologna. 10 p.
8. Tuning Educational Structures in Europe (2006). [ЕС : Educational and Culture. Socrates-Tempus]. – [Электронный ресурс] : – Режим доступа : http://www.eua.be/eua/en/projects_ects.jspx.
9. Tudor J. The Challenge of the Bologna Process for Higher Education Language Teaching in Europe (2005). Brussels: Université Libre de Bruxelles. 178 p.

REFERENCES

1. Nikolaiva S. Yu. (Ed.) (2003) Zagalnoyevropejski rekomendatsii z movnoyi osvity: vyvchennia, vykladannia, otsiniuvannia [Common European framework of reference for languages: learning, teaching, assessment]. Kyiv.
2. Zagorulko L. P. (2011) Yazykovoie obrazovaniie v sovremnykh usloviakh: sotsialno-filosofskii analiz [Linguistic education under contemporary conditions: social and philosophical analysis]. Extended abstract of candidate's thesis [in Novosibirsk, Russia]
3. Kolisnechenko N. Yu. (2014) Profesiina pidgotovka bakalavriv romano-germanskoj filologii v systemi universytetskoj osvity: teoretychni i metodychni zasady [Romance-Germanic philology bachelors professional training in the higher education system: theoretical and methodical basis] Monograph. Odesa.
4. Pedagogichna konstytutsiia Yevropy [Pedagogical Constitution of Europe]. Retrieved from URL: <http://svitovid6.webnode.com.ua/news/pedagogichna-konstitutsiya-jevropi/> [in Ukrainian]
5. Smokotkin V. M. (2010) Osnovnyie instrumenty politiki mnogoiazychiia i polikulturnosti v Yevrope: obshchiie yazykovyie kompetentsyi i yazykovoii portfel [The main means of plurilingualism and polyculturalism policy in Europe: common European linguistic competences and language portfolio] The Bulletin of Tomsk State University (pp. 72-77). Tomsk.
6. Breidbach S. European Communicative Integration: The Function of Foreign Language Teaching for the Development of a European Public Sphere (2013) [Language, Culture and Curriculum]. Vol. 15, N 3. P. 275– 279.
7. The Bologna Declaration on the European space for Higher education an explanation (1999). Bologna. 10 p.
8. Tuning Educational Structures in Europe (2006). [ЕС : Educational and Culture. Socrates-Tempus]. – [Электронный ресурс] : – Режим доступа : http://www.eua.be/eua/en/projects_ects.jspx.
9. Tudor J. The Challenge of the Bologna Process for Higher Education Language Teaching in Europe (2005). Brussels: Université Libre de Bruxelles. 178 p.

The development of a pan-European multilingual communicative society as a socio-cultural factor in the modernization of the professional training of specialists in the field of Romance-Germanic philology N. Yu. Kolesnichenko

Abstract. The article is devoted to the substantiation of one of the most important factors in the modernization of professional training of specialists in Romance-Germanic philology, that is the formation of a pan-European multilingual communicative community. The specifics of the European communicative integration and ways of understanding the treasures of the linguistic diversity of the European Union are analyzed. Particular attention is paid to the analysis of the new European educational policy in the field of foreign languages, in particular, the European pedagogical constitution that proclaimed a list of new requirements for professional training of specialists in the field of Romance-Germanic philology as organizers of foreign language education and multicultural education for the younger generations. It is demonstrated that the European language and educational policy is focused on multilingualism and multiculturalism. It illustrates the vital importance of modernizing the professional training of specialists in Romance-Germanic philology as organizers of foreign-language education and multicultural education of the younger generations that should practically introduce measures and principles aimed at the development of plurilingualism in the European countries in order to help all Europeans to achieve different levels of communication in several languages throughout their lives; to support curricula that use a flexible approach to the study of foreign languages and cultures; to strengthen the use of foreign languages in teaching non-linguistic disciplines (history, geography, mathematics) creating favourable conditions for such training; to ensure the use of communication and information technology for the dissemination of teaching materials for all national and regional European languages; encourage the development of relationships and exchanges with institutions and individuals in other countries at all levels of education for the acquisition of linguistic and cultural habits based on the authentic material.

Keywords: training of specialists in the field of Romance-Germanic philology, modernization of professional training, language learning, European linguistic and educational policy, European communicative integration, multilingualism.

Развитие общеевропейского многоязычного коммуникативного сообщества как социокультурный фактор модернизации профессиональной подготовки специалистов в области романо-германской филологии Н. Ю. Колесниченко

Аннотация. Статья посвящена обоснованию одного из важнейших факторов модернизации профессиональной подготовки специалистов по романо-германской филологии, каким является становление общеевропейского многоязычного коммуникативного сообщества. Анализируется специфика европейской коммуникативной интеграции и способы осознания богатства языкового разнообразия ЕС. Особое внимание уделяется анализу новой европейской образовательной политики в сфере иностранных языков, в частности, европейской педагогической конституции, провозгласившей перечень новых требований к профессиональной подготовке специалистов в области романо-германской филологии как организаторов иноязычного образования и поликультурного воспитания подрастающих поколений.

Ключевые слова: подготовка специалистов в области романо-германской филологии, модернизация профессиональной подготовки, иноязычное образование, европейская языковая и образовательная политика, европейская коммуникативная интеграция, мультилингвизм.